

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 15. novembra 2019

Revizorji pravijo, da je bilo pri boju EU zoper protimikrobno odpornost doslej doseženega le malo napredka

Po navedbah v novem poročilu Evropskega računskega sodišča je bilo pri boju EU zoper multirezistentne bakterije, zlasti bakterije, ki so razvile odpornost proti antibiotikom, doslej doseženega malo napredka. Z ukrepi EU je bil sicer dosežen nekolikšen napredek, zlasti na področju veterinarske medicine, vendar revizorji pravijo, da je le malo dokazov o zmanjšanju zdravstvenega bremena zaradi protimikrobne odpornosti.

Protimikrobna odpornost nastopi, kadar mikrobi, kot so bakterije, virusi, zajedalci ali glive, razvijejo odpornost na zdravila, s katerimi je bilo v preteklosti mogoče uspešno zdravljenje. V EU vsako leto umre približno 33 000 ljudi zaradi okužb, ki jih povzročijo bakterije, odporne na zdravila, poleg tega pa nastane za 1,5 milijarde EUR škode za gospodarstvo zaradi dodatnih zdravstvenih stroškov in izgube produktivnosti. Boj proti multirezistentnim bakterijam je zahteven, zanj pa je potreben celovit pristop po načelu „eno zdravje“ k zdravju ljudi, živali in okolju.

Revizorji so ocenili, kako so Komisija in agencije EU upravljale ključne dejavnosti in vire za zmanjšanje protimikrobne odpornosti. Preučili so podporo Komisije za odziv držav članic po načelu „eno zdravje“ in njen prispevek k spodbujanju preudarne uporabe antimikrobikov pri živalih. Preverili so tudi podporo EU za raziskave na področju protimikrobne odpornosti.

„Protimikrobna odpornost je resna grožnja za javno zdravje,“ je povedal Nikolaos Milionis, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo. „Pri veterinarskih zahtevah je bil sicer dosežen nekolikšen napredek, vendar mora Evropska komisija skupaj z državami članicami dodatno okrepiti svoja prizadevanja za obravnavo te vedno večje grožnje.“

Revizorji so prišli do zaključka, da je bila podpora EU za krepitev pristopa držav članic k protimikrobni odpornosti po načelu „eno zdravje“ dragocena. Zlasti je prispevala k sprejemanju bolj podkrepjenih odločitev v zvezi s politikami ter omogočila sodelovanje držav članic in izmenjavo izkušenj med njimi. Toda revizorji pravijo, da obstajajo možnosti za dodatne sinergije v podporo boju zoper protimikrobno odpornost s ciljno usmerjenimi in stroškovno učinkovitimi

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

naložbami. Opozarjajo tudi na vrzeli v spremljanju napredka in nadzoru okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, zaradi katerih bodo ukrepi zoper protimikrobno odpornost verjetno upočasnjeni. Menijo tudi, da so znanstveni podatki o pojavnosti in razširjenosti protimikrobne odpornosti v okolju še vedno nezadostni.

Revizorji so ugotovili, da je bil napredek sicer neenakomeren, vendar je uporaba antimikrobikov v veterinarski medicini v večini držav članic EU postala preudarnejša. To je ključni dejavnik v boju zoper protimikrobno odpornost. Vendar pravijo, da se nekateri antimikrobiki kljub temu še vedno preveč uporabljajo. Z novimi pravili EU o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini in o medicirani krmi se obravnavajo nekatere znane slabosti. Toda nekatere zadeve niso odpravljene, npr. težave držav članic pri zbiranju podatkov in vrzeli v spremljanju odpornih bakterij v hrani in živalih. Po mnenju revizorjev je prihodnja skupna kmetijska politika priložnost za dodatno okrepitev okvira EU za obravnavo multirezistentnih bakterij.

Proračun EU je velik vir financiranja za naložbe v raziskave na področju protimikrobne odpornosti. Toda zaenkrat še ni bilo preboja pri razvijanju novih razredov antimikrobikov. Poleg tega revizorji ugotavljajo, da Komisija ni izvedla celovite ocene svoje podpore raziskavam (ki jim je dodeljenega več kot 99 % proračuna EU, namenjenega protimikrobni odpornosti). In nazadnje, nedelovanje trga, ki zasebni sektor odvrča od raziskav na področju boja zoper protimikrobno odpornost, še ni bilo ustrezno obravnavano s konkretnimi pobudami EU.

Revizorji so na podlagi svojih ugotovitev izrekli več priporočil za izboljšanje odziva EU na protimikrobno odpornost, zlasti, da je treba:

- okrepiti podporo za države članice,
- spodbujati preudarno uporabo antimikrobikov v veterinarski medicini in boljše spremljanje protimikrobne odpornosti ter
- okrepiti strategije za spodbujanje raziskav na področju protimikrobne odpornosti v EU.

Pojasnila za urednike

Protimikrobna odpornost je resna nevarnost za svetovno zdravje, razvoj in varnost hrane. Boj zoper protimikrobno odpornost je sestavljen iz dveh glavnih izzivov: doseganja preudarnejše in učinkovitejše uporabe obstoječih antimikrobikov ter odkrivanja in dajanja na razpolago novih antimikrobikov z raziskavami in razvojem.

Evropska komisija je leta 2017 po svetovnem akcijskem načrtu SZO sprejela akcijski načrt EU „eno zdravje“ zoper protimikrobno odpornost, ki vsebuje ukrepe v zvezi z zdravjem ljudi in živali ter okoljem.

Posebno poročilo št. 21/2019 – Obravnavanje protimikrobne odpornosti: napredek v živinorejskem sektorju, vendar je ta nevarnost za zdravje še vedno izziv za EU – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502